

Psalm 121: GOSPOD je tvoj varuh

Svoje oči vzdigujem h goram: *
od kod bo prišla moja pomoč?
Moja pomoč je od GOSPODA, *
ki je naredil nebo in zemljo.
Naj ne da, da bi tvoja noga omahovala, *
tvoj varuh naj ne dremlje.
Glej, ne dremlje, ne spi, *
Izraelov varuh.
GOSPOD je tvoj varuh, / GOSPOD je tvoja senca, *
nad tvojo desno roko.
Podnevi te ne bo udarilo sonce, *
ne luna ponoči.
GOSPOD te bo varoval vsega hudega, *
varoval bo tvoje življenje.
GOSPOD bo varoval tvoje odhajanje in prihajanje, *
od zdaj in do večnosti.

Svoje oči vzdigujem h goram

Vsako leto mnoge ljudi pri vzpenjanju na goro dohiti nesreča, včasih celo smrtna nevarnost. Mnogi se verjetno v takih urah tesnobe sprašujejo: Od kod bo prišla moja pomoč? Psalm 121 sicer ni nastal v takem položaju. Vendar se lahko tudi današnji človek brez večjih težav znajde v njegovem slikovitem načinu iskanja notranje kreposti. Vsekakor je motiv gora, h katerim molivec vzdiguje svoje oči, večpomenski. Kaj neki je hotel pisec s tem izraziti? Nekateri razlagalci pravijo, da te besede prihajajo iz ust romarjev. Podali se bodo na nevarno in težavno pot iz Galileje v Jeruzalem. Poslavlajo se od sorodnikov in upajo, da jim bo dana srečna vrnitev. Drugi menijo, da so gore, ki molivca obdajajo, kraji malikovanja. Na vrhu hribov so namreč Izraelci častili tuja božanstva in tako odpadli od pravega in živega Boga. V tem primeru bi bil psalm torej zelo blizu našemu času. Ob velikem številu verskih ponudb in svetovnih nazorov se namreč marsikdo sprašuje, kaj ali v koga sploh lahko še veruje. Na drugi strani pa gore lahko opozarjajo tudi na Jeruzalem. Tam, na sionski gori, namreč Izraelci častijo svojega Boga. Nekateri psalmi ga celo primerjajo s trdno skalo (Ps 18,3). Na tem temelju naj bi zgradili hišo svojega življenja. Slednjič pa tudi ni izključeno, da so bile začetne besede psalma molitev ljudi, ki so živeli v tujini, v babilonskem izgnanstvu. Ko so bili dnevi jasni, so v daljavi lahko videli gore. Vedeli so – za njimi se razprostira domovina. Jim bo dana vrnitev?

En Bog, obilica življenjskih zgodb

Kam nas torej uvodno vprašanje usmerja? Po dveh tisočletjih in pol to očitno ni več jasno. Na ta način besedilo omogoča, da se v njem udomačijo ljudje z različnimi življenjskimi zgodbami: izgnanci, ki hrepenijo po domovini, ljudje, ki še niso našli pravega smisla, trdno verujoči in tisti, ki stojijo pred novimi izzivi. Judovsko izročilo je položilo ta psalm Abrahamu v usta. Ko je stal na gori Morija in iztegnil roko, da bi daroval svojega sina, je vzdignil svoje oči in zaklical: „Od kod bo prišla moja pomoč?“ V tem trenutku ga je potolažil angel, rekoč: „Pomoč je od GOSPODA, ki je naredil nebo in zemljo“ (Ps 121,1-2). Poleg tega psalm izraža tudi verske izkušnje Abrahamovega vnuka Jakoba. Ko se je moral sam odpraviti na dolgo in nevarno pot, mu je Bog obljubil: „Glej, jaz bom s teboj in varoval te bom, kjer koli boš hodil, in peljal te bom nazaj v to deželo“ (1 Mz 28,15).

Zaupati in zaživeti

Ker je naše življenje ogroženo, hrepenimo po varuhu, ki nas spremlja. V Svetem pismu ta izkušnja stoji na samem začetku Božje hoje s človekom. Kakor je nekoč bil z Jakobom, tako je ščitil tudi njegove potomce – Izraelce – skozi vsa stoletja. V tem duhu so duhovniki v jeruzalemskem templju opogumljali ljudstvo z besedami: „GOSPOD naj te blagoslovi in te varuje.“ Čeprav je Bog ustvaril nebo in zemljo in je kot takšen nebeški kralj, se zavzema tudi za preprostega človeka in ga usliši, ko ga kliče v stiski. Prav v tem se razlikuje od drugih božanstev, ki uživajo nebeški mir. Izraelov varuh pa ne dremlje in ne spi (Ps 121,4). Neutrudno, podnevi in ponoči, varuje vse, ki se mu priporočajo. Njegova bližina je podobna hladni senci, ki daje popotniku zavetje pred pekočo poletno vročino. Tako okrepčan lahko z novo močjo nadaljuje svojo pot. A tudi med potjo varstva potrebne krepki, da se ne spotaknejo. Celo ponoči jih ščiti pred magično močjo lune. Tako zaupanje v Boga premaguje strah. „Ne visokost, ne globost ne kakršna koli druga stvar nas bo mogla ločiti od Božje ljubezni“ (Rim 8,39). – Nebo in zemlja, vse vesolje, sta zorni kot tega psalma. Spodaj na zemlji in zgoraj v nebesih ni nobene sile, ki bi bila močnejša od Božje naklonjenosti do nas ljudi. Zato pisec psalma poznejšim rodovom, ki bodo v tej molitvi iskali tolažbo, na koncu trikrat zagotavlja, da jih bo GOSPOD varoval. Danes in v daljni prihodnosti, ko odhajamo in ko prihajamo, torej vselej in vsepovsod. Kdor se je zakoreninil v tem zaupanju, bo stal in obstal.

Avtor:

Klaus Einspieler, referent za Sveto pismo in liturgijo krške škofije

klaus.einspieler@kath-kirche-kaernten.at